

#Compartim. Setmana 48

Publicat per [Interacció](#) [1] el 03/12/2025 - 11:12 | Última modificació: 23/03/2026 - 11:30

Aquesta setmana, els textos que compartim apunten tots cap a un mateix lloc incòmode: la crisi de sentit de moltes institucions culturals i la dificultat, o resistència, a repensar-les més enllà de l'escala, el prestigi o la inèrcia. Museus que creixen sense projecte clar, equipaments que impacten el territori sense debat previ, mercats artístics afeblits i una cultura travessada per desigualtats estructurals. El que emergeix no és tant una suma de casos, sinó una pregunta de fons: com es governa la cultura quan els marcs que l'han sostinguda deixen de funcionar.

MNAC: museu monumental, crisi de sentit

El MNAC té un problema

Joan Burdeus, 30 de novembre de 2025

Tot i custodiar una de les col·leccions més rellevants del país, el MNAC arrossega una crisi de sentit que va més enllà de la gestió: el seu relat no interpel·la prou el present ni els públics contemporanis. L'anunci d'una ampliació el 2029 arriba sense una reflexió prèvia sòlida sobre la funció del museu, el discurs que vol construir ni la seva relació amb la societat. Diverses veus alerten que créixer en metres quadrats sense redefinir projecte pot aprofundir el desencaix institucional. El debat apunta a revisar el cànon, activar col·leccions invisibilitzades i repensar el romànic no només com a patrimoni, sinó com a eix narratiu viu. La qüestió de fons no és l'escala del museu, sinó la seva capacitat de generar sentit cultural avui.

Pistes per als municipis

El cas del MNAC incomoda perquè posa en qüestió una pràctica habitual també als municipis: invertir en espais, reformes o ampliacions sense haver resolt el projecte cultural que els ha de justificar. A escala local, això passa quan es renoven sales, es creen nous equipaments o s'amplien programacions sense revisar el relat, els públics reals ni la funció social que es vol assumir. Aquest debat obliga a preguntar-se si alguns museus municipals acumulen patrimoni o activitats més per inèrcia institucional que per necessitat cultural. Potser el problema no és la manca de metres quadrats, sinó l'absència d'un posicionament clar sobre què ha de fer avui un museu públic en relació amb el seu context i la seva comunitat.

Llegiu l'article complet: [El País](#) [2]

Museu Carmen Thyssen Barcelona: oportunitat cultural o risc per a l'Eixample?

El nou Museu Thyssen de Barcelona: un

risc de catàstrofe sense el debat necessari

Albert Nogueras Tarrero, 28 de novembre de 2025

La transformació del cinema Comèdia en un nou Museu Thyssen ha obert un debat intens sobre urbanisme, patrimoni i model cultural de ciutat. Arquitectes i entitats veïnals alerten que l'increment volumètric previst, amb una presència notable d'usos comercials, pot alterar l'escala urbana i prioritzar la rendibilitat per davant del projecte cultural. La crítica no s'oposa necessàriament al museu, sinó a la manca de debat públic, d'estudi museogràfic rigorós i d'avaluació dels impactes socials i territorials. El cas posa sobre la taula una tensió recurrent: quan la cultura s'utilitza com a motor urbà, el risc és que el projecte cultural quedi subordinat a interessos immobiliaris i turístics.

Pistes per als municipis

Aquest projecte recorda que els equipaments culturals són també decisions urbanes. Als municipis, això implica pensar el "per què" i el "com" abans que el "què": quina funció cultural justifica una transformació urbana, quins límits cal posar i quins retorns reals obté la comunitat. Obrir processos deliberatius abans de modificar planejament o usos pot evitar conflictes posteriors. També pot ajudar a distingir clarament entre projectes culturals amb arrel territorial i operacions que utilitzen la cultura com a marca. No tot el que té prestigi cultural genera ciutat.

Llegiu l'article complet: [elDiario](#) [3]

Cultura o barbàrie: qui defineix la frontera cultural al segle XXI?

III Seminari d'Estudis Culturals: «Cultura o

barbàrie. Tensions entorn de la cultura en el segle XXI»

Jordi Sánchez-Navarro, 26 de novembre de 2025

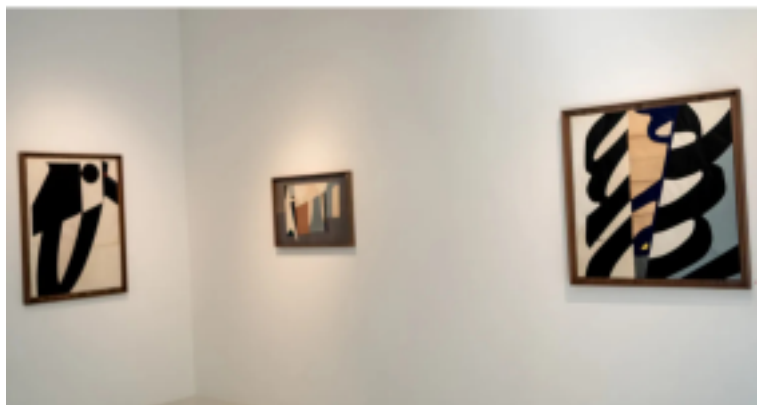
El seminari planteja la cultura com un camp de conflicte més que no pas com un consens simbòlic. En un context de crisi ecològica, precarització laboral i transformació tecnològica, la cultura apareix travessada per relacions de poder, exclusions i desigualtats. Les aportacions del seminari qüestionen una visió neutral de la cultura i posen el focus en qui decideix què es legitima, què es finança i què queda al marge. Mirades feministes, decolonials i crítiques amb la mercantilització cultural contribueixen a ampliar la pregunta central: no tant què és cultura avui, sinó quins mecanismes institucionals i econòmics en delimiten els contorns i les fronteres.

Pistes per als municipis

Aquest marc pot ajudar els equips municipals a revisar criteris que sovint es donen per descomptats: a qui arriben les subvencions, quins llenguatges es programen, quins públics es consideren prioritaris. Pensar la cultura com a espai de tensió implica assumir que les polítiques culturals també produeixen exclusions. A escala local, això pot traduir-se en revisar criteris de selecció, detectar absències persistents i assumir que la pluralitat no s'assoleix només ampliant oferta, sinó revisant com es prenen les decisions culturals.

Llegiu l'article complet: [uoc](#) [4]

Galeries catalanes: d'un passat viu a una precarietat estructural

Arco, Madrid i Trump? Art català, art de

sucursal

Vicent Sanchis, 22 de novembre de 2025

L'article traça el declivi del sistema galerístic català des d'un passat socialment actiu fins a una precarietat estructural actual. Factors fiscals, la desaparició d'un col·leccionisme liberal i la centralització del mercat a Madrid han afeblit l'ecosistema, amb ARCO convertida més en símbol d'exclusió que no pas en plataforma real. L'adaptació al mercat global i digital ha estat insuficient davant la manca d'escala i recursos. Alhora, el col·leccionisme social s'ha erosionat: la classe mitjana compra menys art i els joves prioritzen altres formes d'oci. El resultat no és només una crisi econòmica, sinó la pèrdua d'un espai intermedi clau entre creació, mercat i vida cultural urbana.

Pistes per als municipis

Aquest diagnòstic també interpel·la una renúncia habitual dels municipis: donar per fet que el mercat de l'art queda fora de la política cultural pública. Quan les galeries desapareixen o es debiliten, sovint no és considerat un problema cultural, sinó un assumpte privat. Però això implica acceptar que la intermediació artística es perdi o quedi concentrada en uns pocs centres. A escala local, potser cal assumir que no tot el teixit cultural rellevant és comunitari o amateur, i que sostenir espais professionals també forma part de la responsabilitat pública. No fer-ho és optar, implícitament, per un sistema més desigual i centralitzat.

Llegiu l'article complet: [elmon](#) [5]

Habitar amb atenció: cultura, relació i responsabilitat

Habiter attentivement les mondes

Tim Ingold i Jan Masschelein, 21 de novembre de 2025

El text proposa entendre la cultura no com a producció d'objectes ni com a acumulació d'activitats, sinó com una manera d'habitar el món amb atenció. Des d'una perspectiva relacional i política, defensa que crear i cuidar vincles és una pràctica cultural central en un context de crisi ecològica, social i democràtica. Dialogant amb pensaments ecologistes, feministes i decolonials, el text qüestiona lògiques extractives, també dins del camp cultural, i reivindica formes més lentes i responsables de presència. Habitar atentament implica reconèixer interdependències i assumir que les pràctiques culturals no són neutres: construeixen móns, i poden contribuir tant a sostenir-los com a erosionar-los.

Pistes per als municipis

A escala local, aquesta mirada convida a revisar ritmes, càrregues i expectatives de les polítiques culturals. Menys acumulació d'activitats i més atenció a les condicions: temps, relacions, continuïtats. Els municipis poden preguntar-se com cuidar els processos culturals sense exhaurir equips, creadors i comunitats. Això implica valorar el que passa entre projectes, no només el que és visible, i assumir que governar la cultura també és gestionar límits, silencis i espais de respir.

Llegiu l'article complet: [cultureetdemocratie](#) [6]

Internet en crisi: del somni de la confiança a l'ecosistema zombie

(rien)

théories et perspectives

Anne Le Gall, 1 d'octubre de 2025

L'article revisa diverses teories que plantegen una erosió profunda d'Internet com a espai de confiança col·lectiva. El web que prometia descentralització i coneixement compartit es veu avui saturat de desinformació, continguts generats per IA i manipulació algorítmica. Aquest context posa en crisi la funció cultural i democràtica d'Internet, amb motors de cerca i plataformes que perden capacitat de jerarquitzar informació rellevant. Sense actors fiables ni polítiques de confiança, l'article alerta del risc d'una "Internet morta": una infraestructura activa però buida de valor cognitiu i social.

Pistes per als municipis

Aquest escenari obre un espai d'acció per a les institucions culturals locals com a actors de confiança. Més enllà de la presència digital, els municipis poden contribuir a crear context: criteri, verificació, alfabetització mediàtica i espais de debat. No es tracta de competir amb les plataformes, sinó d'oferir referents fiables i vinculats al territori. En un entorn saturat d'automatismes, el valor públic pot estar precisament en allò contextual, menor, però sostingut.

Llegiu l'article complet: [Communauté TMNlab](#) [7]

Aquesta setmana també hem llegit (i ens ha semblat molt interessant)

Entrevista Néstor García Canclini: "Necesitamos revertir la desdemocratización neoliberal extendida por las ultraderechas" (1 desembre 2025)

Canclini analitza la desdemocratització cultural com un procés estructural, no conjuntural: menys estat, més mercat i una cultura cada vegada més condicionada per plataformes i lògiques d'exclusió. L'auge de les ultradretes accelera aquesta deriva, erosionant drets culturals i convertint l'accés a la cultura en un privilegi. El diagnòstic és clar: no n'hi ha prou amb defensar la cultura simbòlicament; cal reconstruir capacitat pública, polítiques redistributives i acció col·lectiva. La cultura torna a aparèixer com un espai de conflicte democràtic, no de consens, on es decideix qui té dret a narrar, crear i participar. [La República](#) [8]

L'AELC i el PEN Català critiquen la beca de 80.000 euros de l'Ajuntament de Barcelona /Àlex Milian (1 desembre 2025)

La polèmica sobre la beca-residència de Barcelona destapa una tensió recurrent en les polítiques culturals: internacionalització versus sostenibilitat del teixit local. La crítica no se centra només en l'origen dels beneficiaris, sinó en l'absència de criteris clars sobre llengua, retorn públic i impacte real en un sector ja precaritzat. El conflicte revela un problema més profund: com es prenen les decisions culturals, amb quins interlocutors i sota quines lògiques de legitimitat. La discussió evidencia que la cultura no és neutra, i que cada convocatòria pública construeix, o desmunta, un ecosistema. [El Temps](#) [9]

Llegits en conjunt, aquests textos suggereixen que el problema no és fer poca cultura, sinó fer-la sense revisar prou els seus fonaments. Projectes que s'amplien, polítiques que s'internacionalitzen o discursos que s'institucionalitzen poden acabar buits si no s'interroguen sobre a qui serveixen i amb quines conseqüències. Per als municipis, això no és un debat llunyà: es concreta en decisions quotidianes, sovint discretes, però carregades de sentit polític i cultural. Potser el repte no és innovar constantment, sinó aturar-se a mirar què estem sostenint, i què estem deixant caure, amb cada decisió cultural que prenem.

Categories: Compartim

Categories: Sèries editorials

Etiquetes: equipaments culturals

Etiquetes: governança cultural

Etiquetes: desigualtats culturals

Etiquetes: economia de la cultura

Etiquetes: pensament cultural

- [10]

URL d'origen: <https://interaccio.diba.cat/news/2025/12/03/compartim-setmana-48>

Enllaços:

[1] <https://interaccio.diba.cat/members/interaccio>

[2] https://elpais.com/quadern/art-i-arquitectura/2025-11-30/el-mnac-te-un-problema.html?utm_source=chatgpt.com

[3] https://www.eldiario.es/catalunya/nuevo-museo-thyssen-barcelona-riesgo-catastrofe-debate-necesario_1_12801014.html?utm_source=chatgpt.com

[4] <https://comein.uoc.edu/divulgacio/comein/ca/numero159/articles/j-sanchez-iii-seminari-d-estudis-culturals-cultura-o-barbarie-tensions-entorn-de-la-cultura-en-el-segle-xxi.html>

[5] <https://elmon.cat/moneconomia/empreses/arco-madrid-trump-art-catala-art-sucursal-115241/>

[6] <https://www.cultureetdemocratie.be/articles/habiter-attentivement-les-mondes/>

[7] <https://www.tmnlab.com/2025/10/01/a-t-on-detruit-internet-revue-de-sources-theories-et-perspectives/>

[8] <https://larepublica.pe/cultural/2025/11/29/nelson-garcia-canclini-necesitamos-revertir-la-desdemocratizacion-neoliberal-extendida-por-las-ultraderechas-hnews-2681021>

[9] <https://www.eltiempo.com/articulo/66797/laelc-i-el-pen-catala-critiquen-la-beca-de-80.000-euros-de-lajuntament-de-barcelona>

[10] <https://interaccio.diba.cat/node/10319>